

‘Het is leven, kapitein, maar niet zoals wij dat kennen’

Tom Avery. (2016). *Wat we niet wisten*. Amsterdam: Leopold. Isbn 978 90 258 7029 4, € 14,99, 199 blz.

Jelmer Soes. (2017). *Lichaam van licht*. Amsterdam: Em. Querido's Kinderboeken. Isbn 978 90 451 1997 7, € 14,99, 256 blz.

Jenny Valentine. (2016). *Door het vuur*. Amsterdam: Luitingh-Sijthoff. Isbn 978 90 245 7042 3, € 18,99, 192 blz.

Hetty Verolme. (2016). *Hetty*. Utrecht: Callenbach. Isbn 978 90 266 2203 8, € 14,99, 304 blz.

Fans van sciencefiction herkennen in de titel ongetwijfeld een uitspraak van commander Spock, een van de meest bekende verhaalfiguren uit de legendarische serie *Star Trek*. De avonturen van de bemanning van de Enterprise, op reis door het universum, spelen een belangrijke rol in de nieuwste jeugdroman van Tom Avery. Het citaat krijgt onmiddellijk meer betekenis voor wie het verhaal leest.

Het verleden, in het bijzonder de Tweede Wereldoorlog, biedt ook in deze tijd schrijvers inspiratie. Hetty van Hetty Verolme is het waargebeurde relaas van een joods meisje dat de verschrikkingen in Bergen-Belsen overleeft.

Meer bedoeld voor de wat oudere lezers (veertien plus) zijn de eigentijdse

verhalen van de Britse Jenny Valentine en van eigen bodem Jelmer Soes.

Zeemeerman

Twee jaar geleden verscheen *De schaduw van mijn broer* (Leopold, 2015) van Tom Avery. Dit boek met als voornaamste thema de dood kreeg mooie recensies en werd destijds ook door mij positief besproken (LTM 2015-7). Het bleef daarna stil rond de Engelse auteur, maar enkele maanden geleden rolde dan toch een nieuwe jeugdroman van diens hand van de persen: *Wat we niet wisten*.

De geschiedenis speelt zich af in de jaren tachtig van de vorige eeuw. De tweelingbroers Jamie en Ned (11) groeien op op het Engelse eiland Portland. Ned lijdt echter aan taaislijmziekte en het is wel duidelijk dat hij niet oud zal worden. Thuis kijken de jongens het liefst naar oude afleveringen van *Star Trek*, de Amerikaanse sciencefictionserie waarvan ze geen genoeg krijgen. Dokter Leonard McCoy is een van hun lievelingspersonages en ze kunnen de uitspraken van hem en ook de meeste andere verhaalfiguren woordelijk citeren.

Zodra het Ned gegund is om naar buiten te gaan, schuimen de jongens het strand af, op zoek naar verrassingen die de zee met de wisseling van de getijden heeft achtergelaten. Zo vinden ze na een storm een vreemd wezen op het strand, een creatuur dat nog het meest doet denken aan de mythische zeemeerman-

nen en -vrouwen. De jongens besluiten Leonard, zoals Ned het wezen doopt, te verstoppen in een teil in de garage.

Het wordt Jamie al snel duidelijk dat er een bijzondere band bestaat tussen Leonard en zijn broer en in stilte hoopt hij op een wonder waardoor de almaar zieker wordende Jamie zal blijven leven. Want Jamie kan niet zonder Ned. Maar kan Leonard wel zorgen voor een wonder? Of is hij wellicht gekomen voor iets heel anders? Langzaam maar zeker voert de auteur Tom Avery de lezer mee naar de climax van een prachtig verhaal met als voornaamste thema's dood en vriendschap.

Een sfeervol verhaal voor de jongere, maar wel meer geoefende lezers in de eerste klas van het voortgezet onderwijs.

Bergen-Belsen

Hetty is een speciaal voor jongeren bewerkte versie van *De kleine moeder van Bergen-Belsen* (Kok/Omniboek, 2014). Het is een verhaal gebaseerd op ware gebeurtenissen. De schrijfster, Hetty Verolme, vertelt hoe ze als veertienjarig meisje een concentratiekamp overleefde.

Hetty is nog maar een jong meisje als zij samen met haar ouders en haar broertjes in het oorlogsjaar 1943 via Westerbork naar een concentratiekamp in Bergen-Belsen wordt gedeporteerd. Daar brengt ze veertien lange maanden door in de kinderbarak. Als een van de oudste kinderen wordt Hetty daar 'de

kleine moeder' van zo'n veertig kinderen. De kinderen zijn gedwongen getuige van vreselijke gebeurtenissen die een kind nooit zou mogen zien. Hetty, haar broertjes en hun ouders overleven het kamp. Na de oorlog worden ze in Amsterdam weer herenigd.

Hetty is een indringend en indrukwekkend tijdsdocument waarmee jongeren in de onderbouw een onthutsend beeld krijgen van de verschrikkingen in de concentratiekampen gedurende de Tweede Wereldoorlog. Een verhaal ook dat uitnodigt het gesprek aan te gaan met de collega's voor het vak geschiedenis en de banden (weer eens) aan te halen. Absoluut de moeite waard voor lezers van twaalf jaar en ouder.

Vuur

Iris heeft enkel nog gevoelens van diepe minachting voor haar ouders. Haar moeder, een levende barbiepop en haar stiefvader, een mislukte soapacteur, staan haar enorm tegen. Lang geleden, toen Iris nog een klein meisje was, verdween haar biologische vader Ernest uit haar leven. Maar dan brengt een onverwacht bericht hen weer samen: de schatrijke Ernest ligt op sterven en hij wil zijn dochter maar wat graag nog één keer zien. Iris'

moeder ruikt geld, maar ze weet niet dat haar ex en haar dochter een groot geheim met zich meedragen.

Groots is Jenny Valentine in de wijze waarop ze de bijzondere, totaal verschillende verhaalfiguren beschrijft en los laat komen van het papier in *Door het vuur*. Het zijn, evenals in haar eerdere werk mensen die door het leven zijn getekend. Ook stilistisch valt er veel te genieten in dit meesterlijk geschreven verhaal over hebzucht, liefde en verraad. Echt een aanrader voor de meer ervaren lezers van veertien jaar en ouder.

Slash

Met enige regelmaat verschijnen er bij Querido titels in de serie *Slash*. Het zijn boeken van dikwijls gerenommeerde schrijvers, geschreven op basis van het waargebeurde levensverhaal van een bijzondere jongere. Auteur en jongere werken daarbij heel nauw samen, de een als schrijver, de ander als verteller. Beide namen staan op het omslag, met een grote slash ertussen.

Het nieuwste boek in deze reeks is *Lichaam van licht*. Jelmer Soes heeft zich in de voorbereiding op dit verhaal gestort in de wereld van de gameverslaving. Hij ontdekte al snel dat het best lastig was een

jongere te vinden die hierover wilde praten. Daarom ontstond zijn verhaal uiteindelijk niet vanuit één persoon, maar vanuit meerdere: een 'anonymous', in wie zijn samengebracht de (ex-)gamers die hij ontmoette, aangevuld met delen van zichzelf. Zij kregen samen een gezicht in de persoon van de fictieve verhaalfiguur Jonas en diens gamepersonage Sanoj.

Het verhaal vertelt hoe Jonas tijdens zijn studentenleven steeds meer tijd besteedt aan het gamen en in toeneemende mate gefascineerd raakt door de virtuele wereld van *The Rift*, de thuisbasis van Sanoj. Zijn studie raakt volledig op het tweede plan. Jonas komt niet meer thuis en liegen wordt zijn tweede natuur met slechts één doel: door kunnen gaan met gamen. Een doorbraak als profgamer zo zou maar kunnen. Waarom zou hij 's nachts nog slapen?

Lichaam van licht is een boeiend, vlot geschreven verhaal dat aanleiding kan geven tot een levendige discussie in de klas over de gevaren rond gamen. Zeer geschikt voor lezers in de tweede en derde klassen van alle niveaus. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.